

Esikoislestadiolaista liikettä koettelee parhaillaan kiista sakramenteista. Liikkeen johto Ruotsin Lapissa on kehottanut esikoislestadiolaisia myös Suomessa ottamaan kasteen ja ehtoollisen vieton omiin käsiin. Tämä merkitsisi sitä, että liikkeen maallikkosaarnaajat toimittavat kasteita ja ehtoollisia.

Asia herättää Suomessa ymmärrettävää hämmennystä ja huolta. Sakramenttien omiin käsiin ottaminen johtaa väistämättä vakaviin seurauksiin, kirkollisen yhteyden rikkoutumiseen. Liikkeen johto Pohjois-Ruotsissa katsoo asiaa Ruotsin ja Norjan kirkkojärjestysten valossa, jolloin maallikoiden toimittamat sakramentit olisivat mahdollisia. Suomessa taas kirkkojärjestys on tässä asiassa yksiselitteinen. Kasteen kautta otetaan kirkon yhteyteen ja kasteen toimittaa pappi. Pappi toimittaa myös ehtoollisjumalanpalveluksen. Tällä on haluttu varjella järjestystä ja estää hajaannusta. Sakramentit, kaste ja ehtoollinen, edustavat kirkollista yhteyttä Kristukseen, joka on yksi. Kun saman kirkon sisällä ei tunnusteta seurakunnan pappien toimittamia sakramenteja, ollaan hajaannuksen tiellä. Hajaannus näkyy jo nyt perheiden ja sukujen sisällä, kun toiset liikkeen jäsenet haluavat pysyä kirkon piirissä ja toiset seurata liikkeen johtoa.

Keski-Lahden entisenä kirkkoherrana olen seurannut läheltä esikoislestadiolaisia, joiden keskuspaikka Suomessa on Lahti. Seurakuntien kirkkoherrat ovat vuosien ajan neuvotelleet yhdessä liikkeen saarnaajien kanssa yhteisten jumalanpalvelusten toimittamisesta sekä rippikouluista. Näin on voitu edistää liikkeen yhteyttä seurakuntiin ja kirkkoon. Koen, että yhteistyö seurakuntien ja esikoislestadiolaisten välillä on toiminut hyvin, vaikka aika ajoin esimerkiksi kysymys papin sukupuolesta onkin aiheuttanut jännitteitä.

Monia kirkkomyönteisiä esikoislestadiolaisia käy seurakuntien jumalanpalveluksissa, avustaa pappia ehtoollisenjaossa ja on seurakuntien luottamushenkilöinä. Heille kotiseurakunta on esikoislestadiolaisen liikkeen ohella rakas. Siksi käynnissä oleva keskustelu sakramenttien ottamisesta liikkeen käsiin ja siitä mahdollisesti seuraava irtautuminen seurakuntien yhteydestä on heille raskas asia.

Jos maallikkosaarnaajat ryhtyvät kastamaan, koituu merkittäväksi ongelmaksi se, ettei lasta liitetä minkään seurakunnan yhteyteen. Mikäli asia jää seurakunnan kanssa selvittämättä, ei kaste näy kirkonkirjoissa eikä lapsesta tule evankelis-luterilaisen kirkon jäsentä. Tästä seuraa aikanaan, ettei henkilöllä ole mahdollisuutta konfirmaatioon eikä kirkolliseen avioliittoon vihkimiseen.

Mielestäni luterilaisen kirkon herätysliikkeiden tulisi pysyä kirkon piirissä ja siten välttää sisäänpäin kääntyminen sekä uhkaava kuihtuminen. Herätysliikkeillä on myös annettavaa kirkolle.

Kirkossa on toki puutteensa. Jäsenistön etäännyminen kirkosta on vaikuttanut myös kirkon sanoman kohdentamiseen. Perinteistä julistusta kuullaan harvemmin. Kirkko haluaa pitää kiinni jäsenistään ja kuuluttaa ilosanomaa Jumalan armosta siinä muodossa, kuin ihmiset

voivat sen ottaa vastaan. Sanoman sisältö on välillä ohentunut yleisen mielipiteen myötäilyksi. Siksi kirkon konservatiivisiipi pitää kirkkoa liian maallistuneena ja haluaisi terävämpää kristinuskon esillä pitämistä. Itse pidän tärkeänä, että kirkko on uskollinen omalle sanomalleen ja tuo sen selkeästi esiin. Samalla on tärkeää, että kirkko elää tässä päivässä kaikkien jäsentensä rinnalla. Kirkossa on tilaa erilaisille jäsenille, jotka haluavat sitoutua siihen.

Pekka Särkiö,
kenttäpiispa
Lahti